

Pleje af græs- og naturarealer – HNV (High Nature Value)

Februar 2024 For at prioritere naturpleje af de mest værdifulde naturområder har vi udviklet HNV-kortet, så vi kan sikre størst mulig effekt og biodiversitet af plejen. Kortet viser områdernes naturværdi udtrykt ved en HNV-score, som er beregnet på baggrund af viden om natur- og landskabsforhold i det åbne land i Danmark.

HNV-kortet består af 14 parametre, som er udvalgt, fordi de hver især og tilsammen siger noget om naturværdien på et areal. Derudover er de udvalgt efter, at det er muligt at indsamle landsdækkende data for det enkelte parameter. Der kan opnås en score på enten 0 eller 1 point på hver parameter.

De tre parametre for landskab

Nogle landskabstyper indeholder i gennemsnit væsentligt flere arter end det åbne land generelt. Der er særligt tre parametre, som er årsag hertil. De tre landskabsparemetre er:

- *Kystnærhed* (1 km zone fra kysten)
- *Stejle skrænter/skråninger* (hældning på over 15 grader)
- *Lavbundsarealer* (geologisk lavtliggende arealer, fx i ådale)

De tre parametre for levesteder

Der findes udvalgte levesteder som overdrev, heder og enge, som har en højere naturværdi end det åbne land generelt, disse er kendetegnede ved:

- *Beskyttede arealer* (§ 3 arealer)
- *Nærhed til beskyttede arealer* (§ 3 arealer igen + en 50 meter zone rundt om disse)

Derudover er der udvalgt et parameter for levesteder, som afspejler, at der er en højere naturværdi i et mosaiklandskab, hvor der er mange landskabselementer:

- *Nærhed til småbiotoper* (50 meter zone op mod levende hegn, skov m.m.)

De to parametre for driftspraksis

Naturværdien forøges, når der ikke er traditionel intensiv landbrugsdrift på arealerne:

- *Ekstensiv drift* (fx ingen drift, permanent græs med lav gødningskvote m.m.)
- *Økologisk drift* (alle økologisk drevne marker)

Ekstensiv drift og afgrødekoder.

Du skal være opmærksom på, at afgrødekoden har betydning for markens HNV-værdi. Det er kun afgrødekoder kategoriseret som ekstensive, der udløser point for ekstensiv drift. Samtidig har afgrødekoden/driften betydning for, om der udløses point for lavbund og kystnærhed, hvis marken er beliggende inden for disse områder.

Læs mere her og se [liste over for afgrødekoder til ekstensiv drift i Appendix 1](#) (side 9).

De seks parametre for arter

De arter, der er på et areal, siger noget om naturværdi på dette areal. Tre parametre angiver antallet af karakterplanter, der med deres tilstedeværelse siger noget om naturværdien, som er registreret på et areal. Karakterplanter vil med deres tilstedeværelse sige noget om naturværdien. Data trækkes 15 år tilbage i tid.

- *Planteindikator 1, 2 og 3* (hvert areal kan få op til 3 point)

Tre parametre angiver, om der er registreret truede arter på lokaliteten. Det er arter, der enten står på den officielle Rødliste i Danmark eller er beskyttet i Habitatdirektivet. Data trækkes 10 år tilbage i tid, men for planter og svampe 15 år.

- *Rødliste- og bilagsarter 1, 2, og 3* (der opnås et point, hvis der minimum er registreret én art, to point for minimum to arter, og tre point for minimum fire arter)

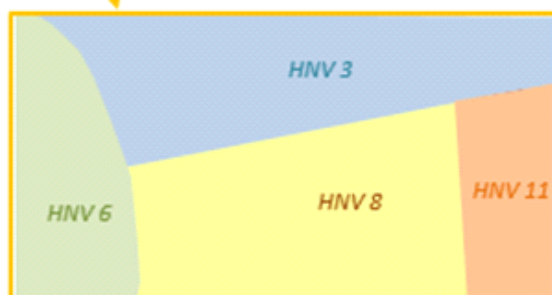
Tilskud til plejegræsordningen

Når der gives tilsagn til tilskud om Pleje af græs- og naturarealer, prioriterer vi arealerne ud fra en særlig rækkefølge. HNV-kortet bruges til prioritering af ansøgninger om tilsagn om tilskud til Pleje af græs- og naturarealer. Arealerne med høj HNV-værdi prioriteres i anden række efter arealer i de særligt udpegede Natura 2000-områder til pleje.

Hvad kan der søges til, og hvad prioriteres?

Når der søges tilskud under plejegræsordningen, så prioriterer vi arealer med de højeste HNV-værdier først. Det er tilstrækkeligt at have et sammenhængende areal på 0,1 ha med en HNV-værdi på en mark for at søge til hele marken. Dvs. har man HNV-værdi på 11 på minimum 0,1 ha af marken, så prioriteres hele denne mark ud fra værdien 11 (se eksempel i figur).

Markindtegning. Marken får en HNV-værdi på 11

Hvornår og hvordan opdateres HNV-kortet?

Kortet opdateres årligt med data, der er indtastet og godkendt inden 1. december. Data fra Fugle og Natur (fugleognatur.dk) trækkes dog fortsat den 1. september.

Private og kommuner kan bidrage med følgende data:

- Data vedr. rødliste- og bilagsarter (rødliste- og bilagsarter 1, 2, 3), som indrapporteres til Naturbasen under [fugleognatur.dk](#). Her kan alle indberette data. Ekspertes kvalitetssikrer de rødlistede fund.
- Data vedr. planteregistreringer (planteindikator 1, 2, 3), som kommuner kan indberette til Naturdata-basen i Miljøportalen.

Hvor kan du finde HNV-kortet?

Det komplette HNV-kort ligger på Danmarks Arealinformation: [kort.arealinfo.dk](#). Du finder HNV-temaet under Natur- og Miljøovervågning og Naturdata, når du klikker på ikonet "Lagkatalog" foroven.

Når du søger om tilskud i Landbrugsstyrelsen, ligger der en særlig udgave af HNV kortet på Internet markkort (IMK).

Du kan læse mere her om:

[HNV-kortet](#)

Ordningen Pleje af græs- og naturarealer er medfinansieret af Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne.